

Πυρηνικές και άλλες μεταμορφώσεις

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Ποια σχέση μπορούν να έχουν δύο γεγονότα που συμπίπτουν να τα θυμόμαστε κάθε χρόνο στις 6 Αυγούστου. Έχουν κάποια κοινά γνωρίσματα ή απλώς συμπίπτουν χρονικά ως προς την ημέρα της επετείου; Μπορεί τέλος-τέλος, ή εντελώς τελείως να μην συναντώνται πουθενά και μόνο σε μένα να φαίνεται ότι σχετίζονται και για αυτό ζητώ εξ αρχής την επιείκειά σας.

Το ένα γεγονός το πιο κοντινό χρονικά σε μας είναι η πτώση, καλύτερα η ρίψη, της πρώτης ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα το 1945. Το δεύτερο γεγονός είναι η γιορτή της Μεταμόρφωσης στο όρος Θαβώρ, που σήμαινε και πριν από το γεγονός της Μεταμόρφωσης, «Έλευσις φωτός».

Και τα δύο γεγονότα περιβάλλονται σε μια αχλή, σε ένα γνόφο, ένα σύννεφο. Στην πρώτη περίπτωση καταστροφική μαύρο μέσα και έξω. Ως προς την πρόθεση, την πραγματοποίηση και πιο πολύ το τραγικό αποτέλεσμα το οποίο από τότε και εις το

εξής θα έθετε τη δημιουργία πλέον εις τα ίδια της τα όρια. Αν και δεν είμαι μαννιχαϊστής, πιστεύω πως ο κόσμος με τη βόμβα αυτή έβγαινε έτσι κι αλλιώς ο ίδιος χαμένος. Κόσμο στο σημείο αυτό δεν εννοούμε νικητές ή νικημένους, κερδισμένους ή χαμένους και πολύ περισσότερο φίλους ή εχθρούς. Δεν ξέρω αν μπορούμε από εκείνη τη στιγμή, να μιλάμε για κόσμο ή στοιχεία κόσμου ή κοινώς μπιχλιμπίδια, γιατί κόσμος σημαίνει στολίδι. Αλλά η πυρηνική, η ατομική ενέργεια που προερχόταν από τη διάσπαση του ατόμου έβαζε μια σκουριά ανεξίτηλη στο κόσμημα αυτό.

Ακόμη και αν οι σύμμαχοι πανηγύρισαν γιατί η βόμβα ευστόχησε παντοιοτρόπως, όλοι όμως πλέον ήξεραν ότι η ζωή δεν θα ήταν πλέον όπως ένα δευτερόλεπτο πριν από τη ρίψη της βόμβας. Πριν από την πυρηνική μας ολοκλήρωση. Η διάσπαση του ατόμου ήταν όντως η ψυχική σχάση και διάσπαση του ανθρώπου που βγήκε μέσα από τα δεινά του πολέμου. Ο Αμερικανός ιερέας που ευλόγησε τους πιλότους για την αποστολή στη Χιροσίμα έγινε στη συνέχεια ειρηνιστής και βάδιζε χιλιάδες χιλιόμετρα με τα πόδια κηρύσσοντας το μήνυμα της ειρήνης. Το ίδιο ειρηνιστής έγινε και ο μαθηματικός Οπενχάιμερ που στους δικούς του μαθηματικούς τύπους στηρίχθηκε η διάσπαση του ατόμου και η οδυνηρή της χρησιμοποίηση. Η φωτογραφική αποτύπωση της ρίψης της βόμβας μας δείχνει ένα μανιταρόσχημο σχήμα καπνού. Ένα παρόμοιο σχήμα έχουμε για την περιγραφή και την απεικόνιση της πυρηνικής έκρηξης στην Αποκάλυψη κάποιους αιώνες πίσω στη Μονή Διονυσίου του Αγίου Όρους.

Ακόμα και σημειολογικά ή φιλοσοφικά ή σαν στάση ζωής να το δω η διάσπαση του ατόμου με ενοχλεί.

Γιατί διασπάς το άτομο κύριε; Τι σε πείραξε; Σ' αρέσει εσένα να σε διασπάσει κάποιος άλλος; Έτσι δε θα γίνεις εσύ σχιζοφρενής; Γιατί «σχιζοφρενιάζεις» την ύλη; Δεν ξέρεις ότι η ύλη είναι ιερή και πρέπει να τη σέβεσαι; Ή θέλεις τώρα να ανασύρω τον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό να στο πει «εγώ σεβώ την ύλη». Δηλαδή την τιμώ, τη σέβομαι. Από τη στιγμή που τολμάς να θίξεις την ουσία της ασεβώς, βάζεις τον εαυτό σου φιλαράκο, σε περιπέτειες. Και όταν λέω τον εαυτό σου, στην περίπτωση αυτή ή ακόμα και σε όλες τις περιπτώσεις, εννοώ σύμπαντα τον κόσμο. Γιατί θίγεις στοιχεία της ουσίας του κόσμου που έπρεπε να τα περιφρουρήσεις ακόμα και με τη ζωή σου. Παίξε με πράξεις και αριθμούς, φτάσε στα άκρα την περιέργεια και τη φιλοδοξία σου, αλλά μην ακυρώνεις την επιστημονική σου ιδιότητα όταν στο επίσταμαι, που θα έπρεπε να σημαίνει ότι βλέπεις «από πάνω», καθαρά, ή σφαιρικά τα θέματα, ξαφνικά αφίστασαι. Να το πούμε με τρέχοντα λαϊκά ελληνικά βγαίνεις μόνος σου νοκ-άουτ.

Μια φορά στο Άγιον Όρος μετά την ολονυχτία ακολουθία της Ανάστασης ο

ηγούμενος της μονής ελαφρά ακουμπισμένος πάνω στη ράβδο, ως γλάρος αιώνιος στο βράχο του, μας είπε τούτα τα «παράλογα».

«Μας λένε ότι υπάρχει κίνδυνος πυρηνικής καταστροφής. Το φως της Αναστάσεως έχει καταστρέψει τα πάντα. Δεν μπορεί να υπάρξει μεγαλύτερη καταστροφή από το φως της Ανάστασης». Να λοιπόν η σύνδεση των δύο γεγονότων το φως της Ανάστασης που είναι και φως της Μεταμόρφωσης που καταστρέφει ειρηνικά και αγαπητικά τα πάντα. Ένας όλεθρος και μια πρόωρη εσχατολογία που έχει ζήσει η ανθρωπότητα και φωτίζει τον κόσμο όλο. Ιδιαίτερα προσωπικά, όχι ατομοκεντρικά, μέσα σε μια ερωτική αλληλοπεριχώρηση των πάντων, προσώπων, κτίσεως και δημιουργού. Η ισχύς είναι στην ένωση και όχι στη διάσπαση. Ο ίδιος ο πάσχων τη Μεταμόρφωση ήθελε να είναι όλοι εν. «Ίνα ώσι έν». Αλλά αυτά βέβαια είναι ξεπερασμένα πράγματα και... ολίγον κομμουνιστικά.

(Ο Στέλιος Κούκος είναι δημοσιογράφος στην εφημερίδα “Μακεδονία”.

Πρώτη δημοσίευση, στις 7 Αυγούστου 1998, στην εφημερίδα “Θεσσαλονίκη”.)